

Seks in de Disco

“Seks in de disco”

Erotischentertainment in het uitgaanseven

Beslispunten

Het aanbieden van erotisch entertainment met een expliciet karakter in horecabedrijven te reguleren door middel van een evenementenvergunning op grond van de Algemene plaatselijke verordening.

Voorwoord

Op 10 oktober 2006 agendapunt 8 (registratienummer 57902) is een conceptbesluit over het aanbieden van erotische entertainment in horecabedrijven ter besluitvorming aan de orde geweest.

Dit voorstel is aangehouden.

Het aangehouden voorstel luidde:

Regeling voor erotisch entertainment in de exploitatievergunning van horecabedrijven

Regeling aanbieden voor 3 (bij naam) genoemde bedrijven

Opmerkingen van het college:

Lichtere vorm van regulering gewenst, met name inspelen op

- openbare orde,
- uitsluiting uitgaanscentra,
- volksgezondheid
- oneerlijke concurrentie

Het nieuwe voorliggende voorstel

- Regeling in evenementenvergunning (is lichtere vorm van regulering)
  - Regeling niet meer geënt op 3 bedrijven, maar van toepassing op alle bedrijven met uitzondering van horeca in uitgaanscentra (lichtere vorm van regulering, en voorkomen oneerlijke concurrentie in de horecabranche én uitsluiting uitgaanscentra).
  - Besluit de bijgevoegde notitie als afwegingskader bij verstrekken van vergunning te hanteren.
    - o Het afwegingskader en de standaard vergunningvoorschriften zoals in de notitie genoemd, houden in:
      - Maximum aantal te verstrekken vergunningen per horecabedrijf (voorkomen oneerlijke concurrentie met de seksbranche)
      - Voorkomen onverhoedse confrontatie (openbare orde, bescherming jeugdigen)
      - Uitsluiting uitgaanscentra.
      - Vergunningvoorschriften (gedeeltelijk op advies van GGD geredigeerd, volksgezondheidsaspecten, maar ook bescherming jeugdigen/openbare orde)
- Deze punten zijn uitgewerkt in zowel de nieuwe voorliggende besluitnota als deze (onderliggende) notitie.

Inleiding (erotisch vermaak als trend)

Een (landelijke) trend in het uitgaansleven is dat het entertainment incidenteel een explicieter erotisch karakter krijgt. Vooral grotere perifeer gelegen discotheken organiseren themafeesten met erotisch vermaak. De mate waarin erotiek en seks een rol speelt, verschilt nogal. Er zijn feesten waar de “erotiek” bestaat uit shows met uitdagend geklede dansers/danseressen. Maar er zijn ook themafeesten met een veel explicieter karakter waarbij in het openbaar seksuele handelingen worden verricht en waarbij het publiek betrokken wordt.

Party-organisatoren spelen daarmee in op een algemene maatschappelijke ontwikkeling en behoefte voor bepaalde doelgroepen.

Aan deze vorm van amusement zijn specifieke risico's verbonden. Het is wenselijk deze risico's te beperken, waarbij de overheid zich zo weinig mogelijk met de interne bedrijfsvoering van de ondernemers bezig houdt.

Daarbij moet speciale aandacht geschonken worden aan: bescherming van jeugdigen, gezondheidsaspecten, aspecten van openbare orde en de relatie met de regulier vergunde seksbranche.

De vraag is: op welke wijze kan het aanbieden van erotisch entertainment in reguliere horeca het best worden geregeld?

Beoogd resultaat

Erotisch entertainment in de reguliere horeca te vergunnen als evenement passend binnen de uitgangspunten van deze notitie.

Kader

Erotisch getinte feesten maken onderdeel uit van de huidige cultuur van de (oudere) jeugd. De gemiddelde leeftijd van de bezoekers van expliciete feesten en fetish party's ligt aanmerkelijk boven de leeftijd van de reguliere bezoekers van discotheken.

Deze trend van erotisch vermaak is niet nieuw. In Zaanstad worden dit soort themafeesten al meer dan 10 jaar georganiseerd. Hoewel de grootste hype voorbij lijkt, voorzien de bedrijven met deze vorm van vermaak wel in een behoefte.

Vertoningen van erotisch-pornografische aard vallen in letterlijke zin onder de werkingssfeer van hoofdstuk 3 (seksinrichtingen) van de APV.

Voor incidentele — openbaar toegankelijke — gebeurtenissen met een erotisch karakter is het voorschrijven van een vergunning voor een seksinrichting disproportioneel. Uit de aard van de redactie van de APV en de toelichting daarop blijkt ook dat voor het incidenteel organiseren van openbaar toegankelijke erotische gebeurtenissen géén vergunning voor een seksinrichting noodzakelijk is. Zo'n gebeurtenis moet worden beschouwd als een evenement.

Argumenten

Binnen Zaanstad programmeren enkele grotere horecabedrijven op incidentele basis erotische themafeesten. Gezien de locatie van die bedrijven (perifeer gelegen) en de bedrijfsvoering van die bedrijven (voorverkoop, deurbeleid, strikte huisregels) levert de programmering weinig feitelijke problemen op. Omdat deze programmering verder gaat dan "het gelegenheid geven tot dansen in de horeca-inrichting" is er formeel sprake van een evenement dat vergund zou moeten worden op grond van de APV. Er zijn echter geen criteria waaraan een aanvraag voor een evenementenvergunning getoetst kan worden.

Ook kan er bij zeer expliciete en extravagante feesten spanning optreden met de regulier vergunde seksbranche.

Gezien de hiervoor genoemde argumenten en gezien het bijzondere karakter en de specifieke risico's van erotisch amusement is het gewenst hiervoor nadere regels te stellen.

Juridische achtergrond

Historische ontwikkeling

Vanaf de afschaffing van het bordeelverbod ontstond er — ten aanzien van "seks en erotiek" in relatie tot het openbare leven — een vaste lijn in de jurisprudentie.

Daarbij zijn de belangrijkste aandachtspunten:

- het leeftijdscriterium (18 jaar)
- het kenbaarheids criterium (pas op, porno en expliciete scènes!).

De bescherming van jeugdigen en het voorkómen van onverhoedse confrontaties werd een Leitmotiv bij de verdere regulering.

Aan de totstandkoming van het prostitutiebeleid ten tijde van de afschaffing van het bordeelverbod lagen andere doelstellingen ten grondslag, te weten: regulering van de prostitutiebranche, bescherming van prostituees, voorkomen gedwongen prostitutie en seksuele dienstverlening door minderjarigen, ontvlechting criminaliteit.

Hoewel “vertoningen van erotisch-pornografische aard” onder het begrip seksinrichting vallen, raken deze doelstellingen echter niet of nauwelijks aan erotisch entertainment in horeca.

Voorschriften evenementenvergunning

In een evenementenvergunning kunnen voorschriften worden opgenomen die recht doen aan de bescherming van bovengenoemdé belangen.

De voorschriften hebben betrekking op:

- Kenbaarheid; niet onverhoeds geconfronteerd worden met de show
- Bescherming jeugdigen
- Openbare orde en veiligheidsaspecten
- Bescherming gezondheid
- Voorkomen dat er een seksinrichting ontstaat

Naast de standaardvoorschriften die gelden voor grote evenementen en op grond van artikel 2.2.2. van de APV aan een vergunning worden gekoppeld dienen voorschriften met de volgende strekking aan een evenementenvergunning te worden toegevoegd

Welke feesten hebben een erotisch en/of pornografisch karakter?

De — meer principiële — vraag welke vertoningen een erotisch-pornografisch karakter hebben, is niet eenduidig te beantwoorden.

Terwijl erotiek “sensueel en zinnenprikkelend” is, heeft pornografie een veel explicieter karakter en wordt beschreven met termen als: “ontuchtig, aanstootgevend, schennis eerbaarheid en kwetsend voor een normaal ontwikkeld schaamtegevoel”.

Deze begrippen zijn subjectief en gebonden aan tijdsbeeld, cultuur en milieu.

Op vele terreinen komen vertoningen voor met elementen die kunnen ingaan tegen een normaal ontwikkeld schaamtegevoel. Zoals:

- Beeldende kunst: tentoonstellingen met expliciete foto’s, schilderijen, tekeningen of sculpturen
- Moderne dans- en toneelvoorstellingen en modeshows.
- Popconcerten (rappers, rockacts, fetish-achtige voorstellingen)
- themafeesten met een kinky/fetish karakter in discotheken.
- Lifestyle- en erotiekbeurzen

Kortom overal kun je in het openbaar geconfronteerd worden met beeld en geluid van erotisch, pornografisch of erotisch-pornografisch materiaal, zonder dat deze gebeurtenissen direct gerelateerd worden aan het begrip seksinrichting.

Belangrijk is wel dat bezoekers van deze evenementen weten wat zij kunnen verwachten (het kenbaarheidvereiste).

Wanneer is sprake van een incidenteel karakter

Er zijn geen harde voorschriften te geven over de frequentie waarbij nog sprake is van “incidenteel” voorkomende erotische gebeurtenissen.

Gezien de overige reguliere programmering van de horecabedrijven is het verdedigbaar dat bij een aantal van 6 (verschillende) erotische feesten per bedrijf per kalenderjaar nog sprake is van incidenteel karakter.

Huidige praktijk (scheiding regulier uitgaanspubliek en bescherming jeugdigen)

De bedrijven die incidenteel erotisch vermaak aanbieden liggen buiten het uitgaanscentrum. De bezoekers kiezen bewust voor de geprogrammeerde feesten en (ongewenste) menging met algemeen uitgaanspubliek is

nauwelijks mogelijk. Ook de wijze van kaartverkoop speelt hierbij een rol. Het overgrote deel (ongeveer 90%) van de kaartverkoop vindt plaats via voorverkoop (soms via ticketbox en soms via gespecialiseerde bedrijven en internetsites).

Bovendien voeren de bedrijven zeker voor dit soort feesten een strikt deurbeleid en gelden er kledingvoorschriften (dresscode) en leeftijdsvoorschriften. Ook dit voorkomt dat algemeen uitgangspubliek onverhoeds geconfronteerd wordt met erotische feesten.

Draagvlak

Door het op de voorgestelde wijze regelen van erotisch entertainment in de genoemde horecabedrijven, wordt een normale bedrijfsvoering zo veel mogelijk gewaarborgd. Daarnaast kan door de ondernemer flexibel worden ingespeeld op trends in het uitgaansleven terwijl toch de

belangen worden beschermd waarvoor de diverse vergunningstelsels (horeca exploitatievergunning, seksinrichting vergunning en evenementenvergunning) in de APV zijn opgenomen.

Aanpak/uitvoering

- De (horeca)ondernemers die zich richten op incidenteel programmeren van erotisch entertainment op de hoogte brengen van de mogelijkheden om hiervoor een evenementenvergunning aan te vragen.
- De aanpassing valt binnen het reguliere werkproces van de betrokken afdelingen, zodat geen extra maatregelen of voorzieningen nodig zijn.
- Medio 2008 zal worden nagegaan hoe deze maatregel in de praktijk werkt

Voor zover bekend is Zaanstad de eerste gemeente die dit onderwerp formeel op deze wijze regelt. Op voorhand is collegiaal overleg gevoerd met Nijmegen, Rotterdam, Utrecht, Den Haag en de VNG. Genoemde gemeenten zijn geïnteresseerd in de uitwerking van deze regeling en zullen hiervan ook op de hoogte worden gehouden.

Bijlage 1

Voorbeelden van diverse thema's en partyformules met een erotisch karakter

De wisseling van formules gaat snel. Vaak gebaseerd op clips van populaire artiesten en muzikzenders. Ook worden sommige feesten slechts eenmalig georganiseerd of zijn vervolgvorsies anders van opzet en inhoud. Het is daarom niet mogelijk om een sluitend overzicht te geven van entertainment formules met een erotisch karakter. Een momentopname van programmering met een min of meer erotisch karakter levert het volgende overzicht op.

Voorbeelden

- Wasteland (sinds 2001 niet meer geprogrammeerd in de Hemkade / Zaanstad, wordt wel elders in het land georganiseerd)
- Ex pornstar (licht erotisch vermaak, per show verschillend thema met bijbehorende dresscode zoals "american highschool" met cheerleaders, nerd, cop, collegegirl)
- Crazyland (gemiddeld matig expliciet, wel veel show soms expliciet, bodypaint acts, dance e.d.)
- B.I.T.C.H.
- Pervert (expliciete shows, strikte dresscode)
- Dirty south stripclub
- Ultimate Wild & Sexy (vrij expliciete shows, dresscode: leer, lak, rubber, lingerie. Ouder publiek)

- Hookers and pimps (licht erotisch, dresscode “sixties” babydolls e.d.)
- Kinky dreams (fetish, strikte dresscode, expliciete shows, minimum leeftijd 21, ouder publiek)
- Orgasm (erotiek met “knipoog”, nauwelijks bloot, alleen paaldansen (gekleed) voor publiek)
- Lexion the first “rooie oortje?” (showsfeer, geen erotiek)
- Erotic festival vibe (show, dance, weinig erotiek)

Bijlage 2

De toetsingscriteria en de vergunningvoorschriften hebben betrekking op:

- Kenbaarheid; niet onverhoeds geconfronteerd worden met de show
- Bescherming jeugdigen
- Openbare orde en veiligheidsaspecten
- Bescherming gezondheid
- Voorkomen dat er een seksinrichting ontstaat

Toetsingscriteria bij vergunningaanvraag

Begripsbepaling

Onder een expliciet erotisch evenement wordt verstaan:

- Een voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak waarbij vertoningen van erotischpornografische aard plaatsvinden
- Een voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak waarbij aan het publiek de gelegenheid wordt geboden op fysieke wijze deel te nemen aan het erotische vermaak.

Vergunningplicht

Het is verboden zonder evenementenvergunning een expliciet erotisch evenement in de reguliere horeca te laten plaatsvinden.

Maximum aantal af te geven vergunningen

Het maximum aantal af te geven evenementenvergunningen voor erotisch entertainment bedraagt 6 per inrichting per kalenderjaar

Voorkomen onverhoedse confrontatie

- Het erotische vermaak mag niet buiten de inrichting zichtbaar zijn
- De ondernemer dient aan de potentiële bezoekers van het evenement duidelijk aan te geven dat expliciet erotisch vermaak wordt geboden.

Uitsluiting uitgaanscentra

Expliciet erotisch vermaak mag niet worden aangeboden in een horecabedrijf dat zich bevindt binnen een afstand van 200 meter van een andere horeca-inrichting.

Vergunningvoorschriften

Op basis van de genoemde argumenten kunnen in een evenementenvergunning voorschriften worden opgenomen ter bescherming van de belangen waarvoor de vergunning wordt verstrekt. Naast de standaardvoorschriften die gelden voor grote evenementen dienen voorschriften met de volgende strekking aan een even-

ementenvergunning te worden toegevoegd

1. Verbod op prostitutie

- 1.1. In de inrichting mogen geen prostitutie activiteiten worden uitgeoefend
- 1.2. In de inrichting mogen geen bedrijfsmatige, of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig is, seksuele handelingen tegen betaling worden verricht.

2. Inrichtingseisen

De ruimtes waar seksuele handelingen worden verricht dienen tijdens gebruik voldoende en doelmatig verlicht te kunnen worden.

3. Hygiënevoorschriften

Alle ruimten die voor het publiek toegankelijk zijn dienen te allen tijde in zindelijke staat te verkeren

4. Leeftijdseis

Het is verboden tijdens het evenement bezoekers toe te laten die de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt

5. Gezondheids en gedragsvoorschriften

- 5.1. De exploitant en de beheerder(s) dienen de medewerkers van de GGD toegang te verlenen om voorlichting en preventieactiviteiten uit te voeren en voorlichtingsmateriaal te verstrekken, gericht op de bevordering en instandhouding van de gezondheidssituatie van de bezoekers.
- 5.2. De exploitant dient er voor te zorgen dat er voldoende voorlichtings materiaal aanwezig is (zodanig in verschillende talen) over de gezondheidsrisico's die verbonden kunnen zijn aan het bezoek van de inrichting en over de aanwezigheid en bereikbaarheid van gezondheidszorg en hulpverlening.
- 5.3. De exploitant draagt er zorg voor dat in de inrichting ten alle tijde voldoende goedgekeurde gratis condooms voor gebruik beschikbaar zijn.
- 5.4. Het bedrijf dient op haar website te verwijzen -een link aan te brengen- naar www.soaids.nl om zo het belang van veilige seks te benadrukken.